

Optimizimi i furnizimit me celulozë

Përgatitur nga Franz Riegler, konsulent i Schaumann dhe aksioner i Austria Prämix shpk.

Për të garantuar një ecuri të mirë fiziologjike të funksioneve tretëse, derrat kanë nevojë për një sasi të caktuar fibrash në ushqim. Synohet që në racionet ushqimore për derrat, gicat dhe dosat në laktacion, sasia e fibrave në ushqim të jetë 40g. Kjo vlerë për dosat barrëse duhet të jetë rreth 60g. Por, për shkak të organizimit të punës në ferma dhe për arsye të kostos së lartë, këto kushte nuk janë të realizueshme nga shumë ferma.

Funksioni i fibrave

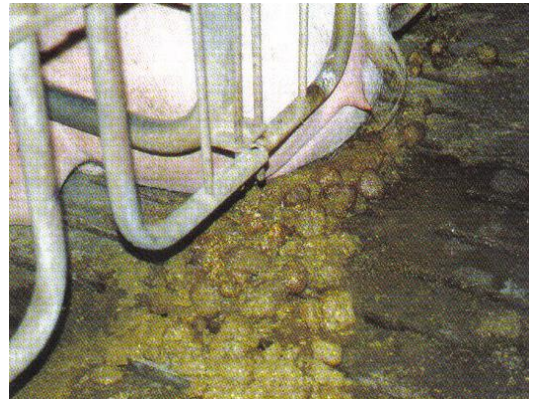
Për derrat, që marrin një sasi më të vogël ushqimi sesa kapaciteti i tyre, furnizim i mjaftueshëm me fibra ka ndikim sidomos për stimulimin e nevojshëm të muskujve dhe mureve të zorrëve, të cilat janë përgjegjës për transportimin e

ushqimit në zorrë. Pjesët përbërëse të fibrave treten me më vështirësi ose nuk treten fare në krahasim me amidonin, karbohidratet ose proteinat dhe kanë vetinë të thithin ujë. Ushqimi i pasur me fibra çon në përthithjen e një sasive të madhe të ujit. Furnizimi i mjaftueshëm me fibër mundëson një feçe të butë dhe të lehtë për t'u eliminuar. Kjo ndikon në parandalimin e kapsllëkut.

Disa nga vetitë e fibrave janë të sigurojnë ndjesinë e ngopjes te dosat barrëse. Dosat barrëse që mbahen pa ushqim voluminoz, duhet që në periudhën e barrsmërisë të hanë ushqim të plotë me përmbajtje rreth 6% të fibrave në mënyrë që ato të jenë të ngopura, të qeta dhe tretja të funksionojë mirë.

“Stërvitje” për periudhën e mëmëzimit

Përmbajtja fibrike enzimatike e cila zbërthehet me vështirësi përbën bazën ushqimore për mikroflorën e larmishme në traktin e zorrëve. Formimi i acideve yndyrore me varg të shkurtër, të cilat janë një faktor mbrojtës kundër shumimit të mikrobeve

patogjene, varet nga furnizimi me SBF (substancë bakteriale të fermentueshme). Nëse mikrobeve në zorrë u mungon baza ushqimore, atëherë ekziston rreziku i shumimit të baktereve të dëmshme që nëpërmjet endotoksinave rëndojnë metabolizmin ose mund të shkaktojë diarre. Sasia e lartë e konsumit të ushqimit me përmbajtje energjike të ulët dhe me përmbajtje të lartë fibre, duhet të trajnohet tek dosat që në periudhën e barrmërisë, për t'i përgatitur ato të kenë mundësi të konsumojnë sa më shumë në periudhën e laktacionit. Kjo rezulton me efekte shumë pozitive në rendimentin e qumështit të dosave, në peshën e gicave në shkëputje dhe në kufizimin e humbjeve të peshës së dosës në maternitetin (max 15% të peshës trupore). Sipas përvojës së shumë fermerëve, është treguar se rritja e sasisë së fibrave të ushqimit në mbarsmëri, ul ndjeshëm problemin e MMA gjatë lindjes.

Sipas një studimi të kryer nga universiteti i Gisen në 177 ferma të rritjes së gicave tregoi se në fermat me furnizim me fibër të përmirësuar parametri i rendimentit “gica të lindur të gjallë për dosë në vit” është më i lartë se mesatarja. Studime të tjera shkencore tregojnë gjithashtu se përdorimi i ushqimeve të pasura me fibra, rrit konvertimin e ushqimit dhe çon në një përmirësim të përmbajtjes së azotit në jashtëqitje. Të ushqyerit me racione ushqimore me përmbajtje të lartë energjie dhe përmbajtje celuloze, kanë efekte pozitive në sasinë e numrit të gicave të lindur, si dhe konsumin e ushqimit në laktacionin e ardhshëm.

Tabela 1: Mbartës celuloze për dosat në mbarështim

	Lëndë e thatë g/kg	Fibra g/kg	Energji MJ ME	Fosfor g/kg	SBF* G7KG
Elb	880	50	12,6	3,4	62
Tërshërë	880	102	11,2	3,2	66
Himë gruri	880	120	8,3	11,8	168
Himë tërshëre	910	245	5,7	1,5	120
Panxhar i presuar	910	150	9,5	0,8	460
Bërsi luledielli	900	201	10,7	9,6	204
Jonxhë e bluar	900	240	6,2	3,4	249
Bërsi soje	900	344	5,9	1,4	351
Kashtë e bluar	880	350	2,0	0,6	k.A.

*substancia bakteriale të fermentueshme

Cilësia e fibrave

„Fibër“ është një term i përgjithshëm për një grup të karbohidrateve që përcaktohet në bazë të analizave Weender të ushqimit. Këtu përfshihen lignina, celuloza, haimceluloza dhe pektina. Mbartësit e celulozës kanë përmbajtje të ndryshme të karbohidrateve dhe plotësojnë në shkallë të ndryshme nevojat e kërkuara. Ushqimet me përqindje të lartë të ligninës, janë të përshtatshme për të stimuluar lëvizshmërinë e zorrëve dhe të thithin mjaftueshëm ujë si dhe i ofrojnë

florës intestinale substrate pak të përshtatshme për formimin e acideve yndyrore mbrojtës me zinxhir të shkurtër. Komponentët me përmbajtje celuloze me SBF (substancë bakteriale të fermentueshme) të lartë, janë kryesore në racionet ditore të dosave. (Tabela 1)

Përzgjedhja e fibrave

Pyetja mbi mbartësit e celulozës çon shpejt në përfundimin se një mbartës celuloze i vetëm nuk mund t'i përmbush të gjitha kërkesat. Panxhari i presuar ka përmbajtje më të lartë me SBF (substancë bakteriale të fermentueshme). Përdorimi vetëm i panxharit të presuar shkakton jashqitje të hollë dhe dysheme rrëshqitëse. Hima e grurit ka një përmbajtje mjaft të ulët të fibrave, rreth 12% dhe duhet të përdoret në sasi shumë të mëdha për të arritur 6% fibër në ushqim. Bërsia e sojës është më e vështirë për t'u gjetur dhe më e shtrenjtë. Kashta e bluar ka përmbajtje të lartë fibrash por është e vështirë për t'u përpunuar dhe për sasi të mëdha e vështirë për t'u vlerësuar. Prandaj, zgjidhja e çështjes së fibrave për ushqimin e dosave për mbarështim qëndron në zhvillimin dhe sigurimin e përzierjeve me fibra që janë optimale në aspektin e përmbajtjes, cilësisë, shijes dhe higjienës së tyre.

PIGFASER®

Pas studimit të këtyre elementëve, SCHAUMANN ka konstatuar një hap inovativ në zhvillimin e fibrave me anë të **PIGFASER®**. Me markën **PIGFASER®** janë të disponueshme, në disa rajone të Austrisë, përzierje fibrash për derra me cilësi të përcaktuar.

Konsulent i SCHAUMANN do t'ju informojë mbi këto mundësi të reja për një furnizim optimal të derrave me fibra.

Përmbledhje

Furnizimi me fibër të papërpunuar është një kusht i rëndësishëm për funksionimin e sistemit tretës dhe për rendiment të lartë të derrave dhe sidomos të dosave bartëse. Përzierjet e drithërave të papërpunuara janë më të mirë për të përmbushur kërkesat komplekse. SCHAUMANN së bashku me PIGFASER® ka zhvilluar një produkt të ri dhe inovativ për ushqimin e dosave në mbarështim.